

CROSSDERS BORSSING

Ukázky z besed a workshopů
na ZŠ Kladská, Praha 2
2017–2018

SDRUŽENÍ PRO INTEGRACI A MIGRACI, O.P.S.

EVROPSKÁ UNIE
Evropské strukturální a investiční fondy
OP Praha - pčl růstu ČR

KDO JE SIMI?

SIMI (Sdružení pro integraci a migraci) je lidskoprávní nezisková organizace, která hájí práva migrantů a uprchlíků v České republice již 25 let. Byla založena v Praze v roce 1992 jako „Poradna pro uprchlíky“, s cílem pomáhat přichozím z válkou zmiřané Jugoslávie. Pomoc spočívala nejen v poskytování bezplatného poradenství v sídle organizace, ale i přímo v uprchlických táborech na našem území. V současné době už SIMI činnost v uprchlických táborech nevykonává, ale zaměřuje se na **bezplatné právní, sociální a psychosociální poradenství migrantům** v pražské kanceláři. Zde jim poskytuje odborné rady nezávisle na jejich pobytových stavech. Služby SIMI jsou tak přístupné nejen uprchlíkům, ale bez rozdílu všem migrantům, kteří právě potřebují pomoc. Neméně důležitou součástí aktivit SIMI je i ovlivňování migrační a azylové legislativy v ČR a práce s širokou veřejností s cílem **rozvíjet toleranci a potírat xenofobii a rasismus**. Pracovníci SIMI tak vystupují v médiích, účastní se diskusí, seminářů, konferencí a zároveň přednášejí a besedují na základních, středních a vysokých školách po celé České republice.

Informace o SIMI najdete na stránkách www.migrate.com.

O PROJEKTU CROSSING BORDERS

Záměrem projektu je posílit inkluzi na školách v Praze, a to prostřednictvím etablovaného programu multikulturní výchovy, interkulturního vzdělávání pedagogů i žáků a další tvořivé aktivity, motivované výchovou k toleranci. Cílem je zvýšit povědomí žáků ZŠ, SŠ i pedagogů o migraci a zapojit je do procesu integrace na místní úrovni, za přímého kontaktu s cizinci.

Proto jsme v rámci Crossing borders ve spolupráci s ZŠ Kladská uspořádali školení pro pedagogy a besedy pro žáky na téma migrace a uprchlictví. Besed se účastnili hosté migranti, kteří žákům vyprávěli svůj osobní příběh a zkušenosti ze života v České republice. Na besedu navazovaly kreativní workshopy, na nichž si žáci vyzkoušeli, jak uvařit tradiční jídlo ze země, ze které host pocházel, nebo se dozvěděli více o tom, co jsou manipulace v médiích, co jsou desinformace nebo hoaxy a jak vznikají.

INFORMACE O MIGRACI

CO JE MIGRACE?

Obecně lze migraci charakterizovat jako pohyb z jednoho místa na druhé. Definice IOM (Mezinárodní organizace pro migraci) uvádí, že se jedná o „pohyb osob, či skupin osob buď přes hranice, nebo v rámci jednoho státu, bez ohledu na délku či příčinu pohybu“.¹ Podle směru pohybu ven ze země či dovnitř, rozeznáváme **emigraci** (vystěhovalectví) a **imigraci** (přistěhovalectví). Pohyb v rámci jednoho státu je **vnitrostátní migrací**.

PROČ LIDÉ MIGRUJÍ?

Důvody migrace rozdělujeme na **dvě základní skupiny dle příčin**, a to na **dobrovolné důvody a nedobrovolné důvody**, mezi které patří zejména ty, které jsou život ohrožující (válka, pronásledování, environmentální katastrofy apod.). Příčiny migrace můžeme označit také jako **tzv. pull faktory**, které člověka „přitahují“ do jiné země, např. kvalitní vzdělání, partner žijící v zahraničí, pracovní nabídka apod. Na druhé straně pak jako **tzv. push faktory**, které člověka z dané země „vytlačují“. Důvodem mohou být již uvedené nevyhovující environmentální podmínky pro život nebo přímé ohrožení života, ať již válkou, pronásledováním apod.

NEDOBROVOLNÁ MIGRACE

Lidé, kteří nedobrovolně opouštějí své domovy, mohou být buďto **vnitřně vysídlené osoby** (neopustí hranice státu, v němž žijí), anebo uprchlíci, pokud odcházejí mimo svou vlast a mají oprávněné obavy před pronásledováním. Kdo je uprchlík stanovuje **Úmluva o právním postavení uprchlíků (tzv. Ženevská konvence)** z roku 1951 a její rozšiřující protokol z roku 1967.²

KDO JE KDO?

Cizincem se podle zákona o pobytu cizinců rozumí fyzická osoba, která není státním občanem České republiky. Cizinec může na území ČR pobývat přechodně nebo trvale, dále pak jako žadatel o mezinárodní ochranu nebo držitel uprchlického azylu či doplňkové ochrany. Po splnění podmínek daných zákonem může cizinec získat české státní občanství.

Migrant je obecnější pojem zahrnující více kategorií. Jde o osobu, která opustila zemi, kde se narodila na dobu delší než jeden rok, migrovala přes hranice jiného státu (kupř. ČR) a pobývá na jeho území. Mezi migranty tak nepatří turisté nebo osoby, které jsou na služební cestě.

Žadatel o mezinárodní ochranu je cizinec, který v ČR podal žádost o mezinárodní ochranu na základě zákona o azylu. Žadatelem je po dobu, než bude rozhodnuto o tom, zda mu bude udělen azyl či doplňková ochrana (časově omezená forma ochrany), nebo bude jeho žádost zamítnuta.

¹ IOM. (2011): Glossary on Migration, International Migration Law. Series No. 25, International Organization for Migration, Switzerland, Geneva. ISSN 1813-2278. Pp.118.

² Ženevská úmluva o postavení uprchlíků a rozšiřující protokol naleznete na stránce Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (OSN): http://www.unhcr.org/cz/wp-content/uploads/sites/20/2016/12/Umluva_1951_a_Protokol_1967.pdf

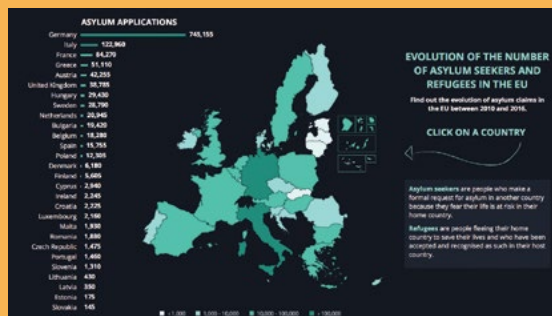
Uprchlík je „osoba, která se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i zastávání určitých politických názorů“³. Kvůli obavám se do své vlasti nemůže vrátit. Na území daného státu (ČR) mu může být v souladu s tamními právními předpisy udělen uprchlický azyl, případně doplňková ochrana.

Azylant je cizinec, kterému byl na území daného státu (ČR) udělen uprchlický azyl. Statistické údaje za všechny tyto kategorie cizinců jsou v České republice v gesci Ministerstva vnitra.

MIGRACE VE SVĚTĚ

- V roce 2017 bylo na světě kolem **258 milionů migrantů**. Z toho **67 procent všech migrantů žije pouze ve 20 zemích** – nejvíce v USA, Německu, Ruské federaci a Saudské Arábii. Zajímavé je, že **téměř polovina všech migrantů ve světě se narodila v Asii**.⁴
- V roce 2016 bylo asi **65 milionů osob na celém světě nuceno opustit své domovy**, z nichž **22 milionů jsou uprchlíci** dle definice Ženevské úmluvy o mezinárodním postavení uprchlíků.
- **54 procent uprchlíků z posledních let pochází pouze ze tří zemí**, a to Jižní Súdán (1,4 milionu), Afghánistán (2,5 milionu) a Sýrie (5,5 milionu). I když se často tvrdí, že všichni uprchlíci míří do Evropy, nejvíce **uprchlíků žije v těchto hostitelských zemích**: Turecko – 2,9 milionu, Pákistán – 1,4 milionu, Libanon – 1 milion, Irán – 979 000, Uganda – 940 100.⁵
- V roce **2016 bylo v Evropě podáno cca 1,3 milionu žádostí o azyl**. Nejvíce žadatelů o azyl bylo z těchto 5 zemí: Sýrie (27,8%), Afghánistán (15,2%), Irák (10,5%), Pákistán (4,0%) a Nigérie (3,8%).

Pro více informací otevřete si interaktivní mapu žadatelů o mezinárodní ochranu v Evropě a zjistíte, kolik uprchlíků požádalo o mezinárodní ochranu v jednotlivých zemích včetně ČR v uvedených letech: http://www.europarl.europa.eu/external/html/welcomingeurope/default_en.htm

³ Ženevská úmluva o postavení uprchlíků a rozšiřující protokol naleznete na stránce Vysokého komisaře OSN pro uprchlíky (OSN): http://www.unhcr.org/cz/wp-content/uploads/sites/20/2016/12/Umluva_1951_a_Protokol_1967.pdf.

⁴ IMR (2017): International migration report 2017. UN. Highlights. Dostupné na: http://www.un.org/en/development/desa/population/migration/publications/migrationreport/docs/MigrationReport2017_Highlights.pdf. S. 10-12.

⁵ UNHCR. (2016): Figures at a Glance. Statistical Yearbooks. Dostupné na: <http://www.unhcr.org/figures-at-a-glance.html>.

MIGRACE V ČR

Podívejte se na interaktivní mapu migrace IOM: <https://www.iom.int/world-migration>.

Pokuste se odpovědět na níže uvedené otázky:

1. Věděli byste, kolik Čechů žije v současné době v cizině? A v kterých zemích je jich nejvíce?

Pro ověření zapněte IOM interaktivní mapu migrace a „překlikněte“ tlačítko na OUT. Klikněte na Českou republiku. V horním rohu se ukáže počet českých emigrantů. Jednotlivé země pak ukazují počty Čechů, kteří zde žijí. Data jsou v současné době aktuální za rok 2015, je tedy možné, že počet bude v současné době o něco vyšší.

2. Víte, kolik cizinců žije v současné době v České republice? A z jakých zemí pocházejí?

„Překlikněte“ na tlačítku IN a klikněte na Českou republiku. Data jsou pravděpodobně opět za rok 2015. Aktuální číslo pro daný rok najdete vždy na stránkách Českého statistického úřadu:

<https://www.czso.cz/csu/cizinci/cizinci-pocet-cizincu>

VĚDĚLI JSTE, ŽE...?

- Nejsilnější emigrační pohyby z Československa lze datovat do pěti období. **Před 2. světovou válkou** odešly osoby židovského původu. **Po 2. světové válce** byly vysídleny 3 miliony Němců. Emigrační vlny následovaly i v letech **1948 a 1968**, kdy se jednalo zejména o migraci z politických důvodů. Poslední větší vlna byla **po roce 1989**, kdy se jednalo o ekonomickou migraci po otevření hranic.
- V ČR žije kolem **0,5 milionu migrantů**, z toho je **200 tisíc občanů EU**, největší skupinu tvoří Slováci. Osob z třetích zemí je okolo 300 tisíc, z nichž **100 tisíc jsou občané Ukrajiny**. Dále Vietnamci, Rusové a občané postsovětských republik. Z 10 milionů obyvatel ČR je pouze **5 % cizinců**.
- V roce **2017** požádalo ČR o mezinárodní ochranu **1450 osob**. Počet lidí, kteří navíc mezinárodní ochranu v podobě azylu či doplňkové ochrany získalo, bylo **147**, což je nejméně za posledních 10 let (s výjimkou r. 2009).
- V roce **2017** bylo nejvíce žádostí o mezinárodní ochranu z **Ukrajiny, Arménie a Gruzie**.

TOP 10 státních příslušností žadatelů o mezinárodní ochranu v roce 2017

TOP 10 citizenships of applicants for international protection in 2017

státní příslušnost	ŽÁDOSTI CELKEM APPLICATIONS TOTAL	z toho of which			
		opakované žádosti repeated applications	žen females	nezletilých minors	nezletilých bez doprovodu unaccompanied minors
Ukrajina <i>Ukraine</i>	435	138	119	52	-
Arménie <i>Armenia</i>	129	14	59	30	-
Gruzie <i>Georgia</i>	129	22	18	12	-
Ázerbájdžán <i>Azerbaijan</i>	127	6	61	47	-
Vietnam <i>Viet Nam</i>	82	23	7	2	-
Sýrie <i>Syria</i>	76	5	37	33	-
Kuba <i>Cuba</i>	68	13	19	4	-
Ruská federace <i>Russian Federation</i>	57	18	18	15	-
Irák <i>Iraq</i>	52	9	25	10	-
Kazachstán <i>Kazakhstan</i>	38	5	14	12	-
ostatní <i>Other</i>	257	55	57	46	-
CELKEM TOTAL	1450	308	434	263	-

Zdroj:
Ministerstvo
vnitřní ČR,
2017

lečnosti, na většinové společnosti pak zase ochota ponechat dostatek prostoru pro projevy „menšinové“ kultury“. Všem jsou dána stejná práva ve všech společenských vrstvách, aniž se očekává, že se nově příchozí zbaví svých specifíků. Podmínkou úspěšné integrace určité skupiny je tedy to, že většinová společnost do určité míry odlišnost integrujícího akceptuje a vytvoří pro jeho integraci vhodné podmínky.

„Základní kritéria integrace cizinců jsou osvojení nového jazyka, nalezení práce a bydlení, schopnost orientovat se v nové společnosti, samostatnost či vytvoření sociálních vazeb v nové společnosti. Mezi další faktory, které pozitivně ovlivňují integraci cizinců do majoritní společnosti, je i vnitřní motivace cizince se do společnosti zařadit. Ta je výrazně ovlivněna tím, zda cizinec hodlá se v zemi usadit či ne.“

Eva Vojtová, sociální pracovníce SIMI

JAK JE TO S POBYTEM CIZINCŮ V ČR?

Zákon o pobytu cizinců, který pobyt cizinců na území ČR upravuje, rozlišuje mezi dvěma kategoriemi cizinců – cizinci z EU a jejich rodinní příslušníci a cizinci ze třetích zemí.

- **Cizinci z EU** mohou na území ČR přicestovat bez víz a jejich pobyt není v podstatě nijak omezen, což stanovuje právo EU. Rodinní příslušníci občanů EU mohou na území ČR pobývat na základě přechodného či trvalého pobytu, o jehož udělení musí požádat Ministerstvo vnitra ČR.
- **Cizinci z třetích zemí** mohou na našem území pobývat bez víza, na základě víza nebo na základě povolení k dlouhodobému či trvalému pobytu. Vízum se dále dělí na krátkodobé (do 90 dnů) a dlouhodobé vízum (nad 90 dnů).
- **Dlouhodobý pobyt** je udělen cizinci poté, co splní zákonné podmínky, pokud hodlá na území ČR pobývat déle než jeden rok. Většinou navazuje na pobyt na základě dlouhodobého víza.
- **Trvalý pobyt** je pak cizinci ve většině případů udělen po 5 letech dlouhodobého pobytu na území ČR, opět za předpokladu splnění zákonných podmínek.
- **Státní občanství** může být uděleno cizinci, který pobývá na území ČR na základě povolení k trvalému pobytu (většinou 5 let) a splní další zákonné podmínky.

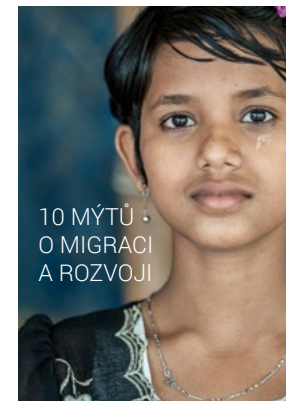
INTEGRACE NENÍ ASIMILACE

Asimilace je proces přizpůsobování a splývání jedné skupiny se skupinou jinou. Lidé žijící trvale nebo po dlouhou dobu mezi obyvateli jiné země přizpůsobují svou řeč a své chování většinové společnosti. Asimilace tedy znamená **dokonalé splynutí s většinou a bezvýhradné převzetí jejich hodnot.**

Integrace, na rozdíl od asimilace, znamená **začlenění jednotlivce nebo skupiny do většinové společnosti bez ztráty vlastní identity.** Tento proces je oboustranný, náročný jak na ty, kteří se integrovat hodlají, tak na ty, mezi něž se chtějí integrovat. Na imigrantech se vyžaduje ochota přizpůsobit se základním pravidlům hostitelské spo-

KDE NALEZNETE ODPOVĚDI NA SVÉ OTÁZKY?

- Velmi přehledně zpracované statistiky a informace o situaci migrace v ČR vypracoval **Český statistický úřad**. Měsíčník českého statistického úřadu **Statistiky a my** a číslo věnovaná cizincům v ČR (02/2016 – ročník 6) lze stáhnout zdarma v podobě pdf zde: <http://www.statistikaamy.cz/wp-content/uploads/2016/02/18041602.pdf>
- **Základní statistiku o migraci**, převážně uprchlictví, se také dočtete na stránkách Člověka v Tísni, který vypracoval nejčastější dotazy ohledně migrace a uprchlictví. Dostupné zde: <https://www.clovekvitisi.cz/co-delame/migrace-v-souvislostech/migracni-statistiky-4518gp>
- Pokud zastáváte názor, že migrace do Evropy je převážně z rozvojových afrických států, pak doporučujeme si přečíst **10 vypracovaných otázek od Rozvojovky**. Navíc zde získáte informace ohledně kontextu migrace a porozumíte tak vícemigračnímu procesu. V podobě pdf dostupné zde: http://www.rozvojovka.cz/download/docs/404_10-mytu-o-migraci-a-rozvoji.pdf
- Další odpovědi na časté otázky ohledně „**uprchlické krize**“ vypracovali odborníci z **Encyklopedie migrace**. Naleznete je zde: <http://encyklopedie.org/otazky-a-odpovedi-o-migraci/>. Zajímavý pohled na tematiku také přináší **Amnesty International**, dostupné zde: <https://www.amnesty.cz/migrace/migrace-myty-a-fakta>.
- V anglickém jazyce jsou kvalitně zpracované mapy a informace též na **Google Trends in Migrant Crisis**. Data jsou zde sbírána z mobilových aplikací migrantů. Dostupné zde: https://trends.google.com/trends/story/US_cu_7FtyIE8BAADRTM_en.

Zdroj: Rozvojovka.cz

WORKSHOP PRO PEDAGOGY

V rámci Crossing borders jsme pro učitele ZŠ Kladská uspořádali školení, v němž se dozvěděli informace k aktuální situaci v oblasti migrace a uprchlictví u nás a ve světě, jak pracovat s interkulturními tématy ve výuce, či to, jak funguje práce interkulturních pracovníků. Školení tak pedagogům pomohlo získat nové informace a návody pro výuku tématu migrace a uprchlictví na škole, návody, jak přistupovat k žákům s odlišným mateřským jazykem či jak využít nabízených služeb interkulturních pracovníků.

KDO JSOU INTERKULTURNÍ PRACOVNÍCI?

SIMI v rámci projektu Crossing borders nabízí asistenční služby interkulturních pracovníků na školách. Služba je **určená pedagogickým pracovníkům a rodinám migrantů** a napomáhá překonávat jazykové a sociokulturní bariéry ve vzdělávacích zařízeních na území hlavního města Prahy.

Jaké služby Vám interkulturní pracovník může nabídnout?

- asistuje při jednání školy s rodinami migrantů
- tlumočí během osobních setkání nebo po telefonu
- vysvětluje rodině fungování českého vzdělávacího systému a školy
- překládá interní dokumenty určené rodičům nebo emailovou komunikaci
- pomáhá s orientací v českém prostředí a v případě potřeby zprostředkuje rodině kontakt se sociálním pracovníkem nebo právníkem organizace SIMI

Jak si službu interkulturního pracovníka objednat?

- kontaktujte koordinátorku Jana Vlastníková, vlastnikova@inbaze.cz, 733 785 679

PŘÍKLADY DOBRÉ PRAXE Z ASISTENCÍ INTERKULTURNÍCH PRACOVNÍKŮ

„Měla jsem klientku, která pro své dítě do školy ke svačině připravovala teplou rýži s masem nebo s rybou. Ostatní děti se mu za to vysmívaly a dítě potom odmítalo jíst ve škole všechno, co je vietnamské. Ve Vietnamu je běžné, že děti dostávají teplou snídani. Po čase se maminka snažila připravit „české svačiny“ – chleba s máslem, ale zase to balila do novin, jako ve Vietnamu. Stejně tak všechny učebnice dávala do obalu z novin, což je ve Vietnamu, kde neexistují plastové obaly na učebnice a sešity, běžné. Paní učitelky to braly jako neplnění rodičovských povinností a zanedbání péče o dítě. Ve škole jsem vysvětlila chování maminky v kontextu vietnamské kultury a maminku zase informovala o českém způsobu. Dobrý úmysl matky v tomto případě vyvolal negativní reakci způsobenou nedorozuměním, které se díky interkulturnímu pracovníkovi podařilo vysvětlit.“

Interkulturní pracovníce pro vietnamštinu

BESEDY NA ŠKOLÁCH

V našem programu pro školy se věnujeme především tématu přistěhovalectví. Snažíme se rozkrývat předsudky a stereotypy, které mohou žáci a studenti mít. Zároveň však chceme předat objektivní informace o tématu migrace a integrace, hledat porozumění, pochopení a nové úhly pohledu na problematiku, a to nejen v kontextu ČR, ale i Evropy a světa. Program besed na školách s hostem migrantem je proto koncipován především jako věcná diskuse na téma migrace a společného soužití.

Jedním z možných způsobů, jak zabránit xenofobnímu chování, je dozvědět se více o lidech, kterých se bojíme. Ne nadarmo se říká, že lidé mají strach z neznámého. Během besed žákům a studentům představujeme cizince, kteří přišli hledat domov do České republiky. Ať už jsou azylanti nebo ekonomičtí migranti, křesťané či muslimové, z evaluačních dotazníků žáků a studentů vyplynulo, že setkání s cizincem je pro žáky a studenty velmi pozitivním zážitkem, který jim často pomohl lépe porozumět migrantům či jiným kulturám.

V rámci besed a workshopů tak ZŠ Kladskou navštívili 3 hosté: Sagar Rakin z Afghánistánu, Paul Homeamba z Demokratické republiky Kongo a Fatima Rahimi z Afghánistánu.

SETKÁNÍ SE SAGAR RAKIN A VAŘENÍ AFGHÁNSKÝCH SPECIALIT

Příběh Sagar

Sagar se narodila v Afghánistánu, v městě Kábul. Otec byl profesorem na univerzitě v Kábulu, maminka učitelkou v mateřské školce. Sagar byly skoro 4 roky, když rodina odjela kvůli válce z Afghánistánu. I když říká, že dětství měla díky svým rodičům krásné, tak souhlasí s tvrzením, že válka člověka poznamená na celý život. Přesto dodává:

„Když už ta válka je a člověk ji nějakým způsobem přežije, tak po určité době, po těch traumatech, pokud je dobře zpracuje, tak je to pro něj vlastně obohacení, jak duchovní, tak lidské.“

Pro Afghánce je velmi důležitá rodina, a proto se rodiny často scházejí. Jak sama Sagar tvrdí: **„Afghánci jsou národ založený na tanci, hudbě a oslavách. Při svátcích existuje krásné stolování, velká jídla, ženy vaří, je tam atmosféra štěstí. Je to oslava.“** Také její rodina slaví mnoho svátků, jedním z nich je například Navruz (Nový rok), který se slaví vždy 21. 3. Jde především o oslavy příchodu jara a často se protáhnou na několik dní. **„Rodina se sejde pohromadě. Na stole máme jídlo se sedmi S. A to jsou jídla, která jsou zelená. Například Sabzi je u nás špenát, který je zelený a tato zelená jídla označují štěstí,“** říká Sagar.

Sagar v Česku žije již 20 let. Ve svých dvaceti letech se začala zabývat osobním růstem a jógou, ráda cestuje po České republice, miluje přírodu a skoro jako doma se cítí na Petříně. A jak to má s českou kuchyní? Pokud si má doopravdy pochutnat na českém jídle, vybere si guláš či kachnu se zelím.

Beseda se Sagar

V první hodině jsme se studenty diskutovali o tom, co znamená migrace, proč lidé migrují či jaký je rozdíl mezi dobrovolnou a nucenou migrací. Studenti se v rámci besedy sami za sebe rozhodovali, zda by v různých situacích Českou republiku opustili, či ne. Dále se žáci dozvěděli, kolik Čechů žije v zahraničí a jaké byly emigrační vlny z Československa. To byly pro žáky velmi překvapující informace. Naopak jejich představa o tom, kolik cizinců žije v ČR, byla poměrně přesná. Překvapením pro ně nebylo ani to, které národnostní menšiny u nás žijí a v jakém počtu. Pro žáky bylo obzvláště zajímavé povídání Sagar o její cestě do České republiky a procesu integrace do české společnosti. Žáci se dozvěděli i mnoho informací o Afghánistánu a dokonce se naučili připravit tradiční afghánské jídlo, špenát Sabzi.

RECEPT NA ŠPENÁT SABZI

Ingredience pro 4 osoby:

- 6 polévkových lžic oleje
- 1 ks póruku
- 1 svazek koriandru
- 450 gramů čerstvého (i mraženého) listového špenátu
- 1 čajová lžička mletého koriandru
- 1 čajová lžička soli
- 4 stroužky česneku
- 1 cibule
- ¼ čajové lžičky černého pepře

Postup:

1. Očistěte česnek, cibuli i pórek. U póruku odstraňte oba konce, všechnu zeleninu nadrobno nakrájejte.
2. Do velké pánve nalijte olej, plotýnka by měla být na střední teplotě. Jakmile se pánev ohřeje, přijďte zeleninu a restujte na 5 až 10 minut za občasného míchání.
3. Pak nakrájejte čerstvý koriandr a přidejte ho se špenátem do pánve.
4. Přidejte veškeré koření a zamíchejte do pokrmu.
5. Takto vařte, dokud špenát a ostatní zelenina nezměknou. Pak budou připravené k podávání.
6. Špenát také můžete podávat s basmati rýží, čímž z něho vykouzlíte vegetariánské hlavní jídlo.

Další recepty z Afghánistánu naleznete i na našem SIMI Foodblogu: <http://foodblog.migrace.com>.

SETKÁNÍ S PAULEM Z DEMOKRATICKÉ REPUBLIKY KONGO A VÝTVARNÝ WORKSHOP

Příběh Paula

Život Paula v Konžské demokratické republice nebyl špatný. Vystudoval vysokou školu a pracoval jako účetní pro různá ministerstva. V roce 2007 se rozhodl vydat do České republiky, kde chtěl pokračovat ve studiích a získat další profesní zkušenosti. Jenže hned na začátku se pro něho stala velkou překážkou čeština, a tak musel od původního záměru upustit. Boj s obtížným jazykem však nevzdal a postupně se česky přece jen naučil. Díky svému hudebnímu talentu začal také hrát v africké taneční skupině. Než si ale mohl splnit sen o založení vlastní skupiny, hrál několik let po hudebních klubech. Této životní etapy rozhodně nelituje – v jednom klubu potkal svou nynější ženu.

Dnes se skupinou EMONGO navštěvuje školy a seznamuje děti s africkou kulturou a životem. Často se při debatách setkává s dotazy, zda mají v Africe elektřinu, auta či mobilní telefony. Paul tuto neinformovanost české veřejnosti přičítá médiím, která přinášejí o Africe pouze negativní zprávy. Myslí si, že život Afričana v České republice je těžší než v zemích západní Evropy, kde jsou obyvatelé na cizince více zvyklí. Na životě v Česku Paul oceňuje zdravější životní podmínky, než jaké jsou doma v Kongu. Chybí mu ale rodina. Paulovi rodiče byli oba původně šamani, s příchodem do města ale přestali šamanství praktikovat. Dodnes se Paul při návštěvě rodné vesnice díky tradici své rodiny těší velké úctě.

Beseda s Paulem

Žáci se nejdříve dozvěděli o rozdílu mezi migrací a cestováním. Vyzkoušeli si, jaké to je si ve spěchu sbalit kufr jen s nejdůležitějšími věcmi na cestu. Také se zamysleli nad různými důvody migrace a uvědomili si, že ne každý má dostatek času se na dlouhou cestu do cizí země připravit. Společně žáci pak hledali na mapě země, odkud lidé přicházejí do České republiky a také debatovali o tom, s čím takový přistěhovalec potřebuje nejvíce pomoci, aby si v Česku co nejrychleji zvykl.

A o čem vyprávěl Paul?

Nejdříve se žáci naučili pozdravit v několika jazycích, kterými se v Demokratické republice Kongo mluví. Poté Paul vyprávěl, jak to vypadá ve škole v jeho zemi: „U nás v Kongu chodíme do školy v 7:30 a končíme v 12:30. Ale u nás ve škole nemáme ani kuchyni, ani družinu. To znamená, že ráno si doma nějakou snídani – většinou ovoce, pečivo a čaj. Když končíme ve škole, tak jdeme domů na oběd, a to už maminky připravují něco k jídlu. Nejčastěji jíme fufu, což je kukuřičná kaše. Když skončíme ve škole, tak jsme rádi venku, protože u nás je pořád teplo a hrajeme třeba fotbal. A taky hodně bubnujeme a tancujeme.“ Žáci si tak v rámci workshopu s Paulem mohli vyzkoušet, jak se tančí tradiční tance a zpívají písničky, které doprovázely vlastnoručně vyrobenými nástroji z tropických plodů, a v dekorativních maskách.

SETKÁNÍ S FATIMOU RAHIMI Z AFGHÁNISTÁNU A MEDIÁLNÍ WORKSHOP

Příběh Fatimy

Fatima Rahimi utekla jako osmiletá s rodiči před Tálibánem z Afghánistánu a prostřednictvím převaděčů se dostali do České republiky. Fatima nyní studuje Fakultu humanitních studií UK v Praze a pracuje jako publicistka pro Deník Referendum. Když vypráví o prostředí, ve kterém v afghánském Herátu vyrostla, říká: „**Já se vždycky svou rodinou chlubím, protože jsou to nejlepší lidi na světě.**“ Jeden strýc je lékařem, teta překladatelkou a odbornicí na anglickou literaturu, dědeček podnikatel a otec byl učitelem perštiny. Tálibánu bylo ovšem trnem v oku, že otec po zrušení smíšené třídy dál učil ženy, a to tajně u sebe doma. Proto rodina prodala majetek a zaplatila převaděčům za to, že je dostali do Evropy.

V České republice zůstala rodina spíše náhodou anebo z nouze – na další cestu už neměla prostředky. Začátky v uprchlickém táboře byly spíše krušné, pak rodina využila možnosti začít nový život v Šumperku. Přes obtíže a komplikace Fatima nelituje toho, že zůstala právě v Čechách. „**Českou republiku miluju!**“ říká s nefalšovaným nadšením, a když vypráví o své lásce k české krajině, mohl by afghánské uprchlici její nadšení závidět kdejaký Čech.

Fatima se považuje za nepraktikující muslimku. Co to znamená? Není to nic neobvyklého. „**Jestli si někdo myslí, že v Afghánistánu se 99 % lidí pětkrát denně modlí, tak to tak opravdu není.**“ Fatima mluví o tzv. kulturním islámu, ke kterému se například v Afghánistánu hlásí v podstatě každý, i když nedodrží předepsané každodenní náboženské rituály. To ale neznamená, že by kulturní islám neměl respekt k základním hodnotám islámu. „**Pro mě je třeba důležitou muslimskou hodnotou vztah ke starším lidem. To, že se jim má pomáhat,**“ vysvětluje.

Mediální workshop s Fatimou Rahimi

V době sociálních sítí je velmi těžké se orientovat v množství zpráv. Základem je umět si vybírat důvěryhodné zdroje informací. Někdy je velmi těžké se dezinformacím vyhnout. Proto jsme se rozhodli vám sepsat pár rad z mediálního workshopu.

Dezinformace je lživá, klamná, falešná informace, která má za cíl ovlivnit úsudek a názor jedince, více osob či celé společnosti tím, že vyvolá zdání důvěryhodnosti a pravdivosti. Je v protikladu k pravdivé zprávě. V dnešní době sociálních sítí se pracuje především s tzv. pasivními dezinformacemi, kdy dochází k manipulaci s již existující informací. Dezinformace jsou velice nebezpečné, protože jejich hlavním cílem je vzbudit negativní emoce a pochybnosti.

JAK ODHALIT DEZINFORMACE A MANIPULACI V MÉDIÍCH?

1. Věrohodný zdroj:

Co není věrohodný zdroj?

Autor v článku neodkazuje na zdroje informací a dat; odkazy, na něž se autor odvolává, jsou nefunkční; u článku není zřejmý autor; autor odkazuje na neexistující články a autory nebo na stránky, které na sebe vzájemně odkazují.

Co s tím? Vyhledávat zdrojové stránky článku, zjistit si informace o autorovi (popřípadě jeho další články), zdrojové stránky (články) číst celé – často bývá informace vytržena z kontextu.

2. Vymýšlení faktů (hoax):

Hoax = skandální vymyšlená informace, která má za cíl šokovat a vyvolat nejistotu. Šíří se především přes sociální sítě. Různí vyděšení lidé sdílejí tento falešný článek dál, což následně vyvolá vlnu strachu.

Co s tím? Nejprve se pokuste zprávu ověřit na Googlu. Pokud by zpráva byla tak šokující, psalo by o ní množství zahraničních i tuzemských médií. Je dobré si přečíst, co o informaci píší zahraniční média. Dále pokračujte jako při bodu číslo 1. (ověřte zdroje, autora, odkazy).

3. Manipulace s obrazovými prostředky:

Manipulaci s obrazem můžeme vidět především v reklamě. Vše je založeno na klamu buďto úpravou ve Photoshopu, nebo vytvořeným kontextem (obrázek/fotografie + text). Pokud tedy vidíme citově nezabarvenou informaci doplněnou o „hororovou“ fotografii, stane se z ní „hororová“ zpráva. Smyslem takové zprávy je opět vyvolat silné emoce, především pak vztek nebo strach.

Co s tím? Často jde o pouze ilustrační fotografii, je dobré si článek otevřít na jiném médiu a podívat se, jaký obrázek k němu zvolilo jiné zpravodajství. Znovu hledat zdroj obrázku.

Zdroj: Zvolsi.info

4. Manipulace s čísly:

Často jsou ve člancích chyby ve statistikách (zaměňován průměr s mediánem), nesprávně interpretované závěry výzkumů či doplnění článku ilustrační statistikou. Znovu jděte po zdrojích dat. Pokud zdroj nenaleznete, často najdete správnou odpověď na stránkách Českého statistického úřadu.

5. Manipulace jazykem:

Média často používají i jazykové triky, kterými nám zprávu emočně přikrášlují. Často se během „migrační krize“ v novinách objevovalo odosobnění migrantů. Migranti/uprchlíci zde byli jako subjekt, ne objekt. Typické je například používání sloves v trpném rodě, kupř.: „vlna se valí, uprchlíci jsou umístěni...“ apod.

Mediální workshop na besedách vedli lektori ze Zvolsi.info, kteří sepsali také Surfařova průvodce po internetu.

Zdroj: Zvolsi.info

UKÁZKY PRACÍ ŽÁKŮ - FOODBLOG

V rámci Crossing borders dostali žáci jako přípravu na besedu úkol zpracovat samostatný příspěvek na Foodblog SIMI. Znamenalo to oslovit některého cizince ve svém okolí a prostřednictvím vedeného rozhovoru zjistit informace o jeho životě v České republice, důvody jeho migrace k nám, zkušenosti z procesu integrace či zajímavosti o jeho zemi původu. Součástí rozhovoru bylo také od daného člověka získat recept na tradiční oblíbené jídlo ze země, ze které pochází. Níže tak přinášíme několik ukázek toho, s kým se žákům podařilo pohovořit, a jaká jídla společně uvařit.

PŘÍBĚH RAHULA Z INDIE A JEHO RECEPT NA JÍDLO CHANA MASALA

Rahul je původem z Indie, z města Bombaj, kde se narodil. Už jako osmiletému mu bohužel zemřel tatínek, a tak byl nucen zanechat studia a začít pracovat a vydělávat peníze pro svou rodinu. I přes tuto povinnost ale nezanechal svých koníčků a stále hrál badminton, pozemní hokej a kriket. Tenkrát pracoval jako výběrčí poplatků za mezinárodní telefonní hovory. Pracoval v telefonní budce, kde každý večer vybíral peníze a nosil je svému nadřízenému. V třinácti letech začal pracovat v továrně na košile, odkud se posléze dostal do světové firmy jako prodavač. Následně začal pracovat v indické textilní firmě vyvážející své zboží mimo jiné i do České republiky. V této firmě se poprvé setkal s počítači. Brzy byl vyslán do České republiky a zde nějakou dobu pracoval. Mezitím jeho rodinu zasáhla další rána – smrt babičky, se kterou měl Rahul velmi dobrý vztah. Rodina se Rahulovi úmrtí rozhodla tajit, protože kdyby se o tom dozvěděl, chtěl by přijet babičce na pohřeb. To ovšem Rahulovi příbuzní nechtěli, protože věděli, že se v ČR má dobře a že kdyby se vrátil zpátky do Indie, tak by tam hůř hledal obživu. Rahul se dozvěděl o smrti své babičky až půl roku po její smrti, což ho pochopitelně naštvalo. Rozhodl se vrátit se zpátky do Bombaje. Všechny své peníze použil na splacení dluhů své maminky a snažil se najít práci, což se mu kvůli velké konkurenci dlouho nedařilo. Pro nedostatek peněz návrat do ČR nepřicházel v úvahu, ale kamarádi se mu složili na letenku zpátky do Evropy, a tak se ve svých 21 letech zase vrátil do Čech, kde měl již pracovní povolení. Na cizinecké policii se seznámil s jedním pánem z Anglie, který mu nabídl práci IT pracovníka a na této pozici pracuje již 20 let. V České republice se i oženil a z tohoto manželství má dceru. Nyní žije v Praze, kde si našel mnoho kamarádů, a i díky tomu je v Praze velmi spokojený.

CHANA MASALA

Příprava: 20 min

Počet porcí: 4-6

Ingredience:

- 1 plechovka cizrny
- 1 cibule
- 1 rajče
- 1 zelená chilli paprička
- 4-5 stroužků česneku (nasekané)
- malý kousek zázvoru (cca 3 cm² – nakrájeného)
- 2-3 bobkové listy
- 1 čajová lžička mletého červeného chilli (nemusí být)
- ½ čajové lžičky kurkumu
- 1 čajová lžička mletého koriandru
- 1 čajová lžička koření garam masala
- 3 lžíce olivového oleje
- čerstvý koriandr (na ozdobení)
- 2 hrnky rýže

Postup

1. Nakrájejte cibuli, rajče a zelenou chilli papričku na malé kousky a spolu se zázvorem a se stroužky česneku mixujte v mixéru tak dlouho, než se vytvoří pasta.
2. Rozehřejte pánev a na olivovém oleji smažte půl minuty samotné bobkové listy.
3. Na pánev přidejte pastu a smažte na střední teplotu, než bude směs zlatavé barvy (olej se začne od směsi oddělovat).
4. Přidejte mleté červené chilli, kurkumu, mletý koriandr, koření garam masala a sůl. Všechno řádně promíchejte a smažte 2-3 min.
5. Přidejte dostatek vody tak, aby se vytvořila hustá omáčka. Omáčku přiveďte k varu.
6. Přidejte plechovku cizrny, všechno řádně promíchejte a vařte na střední teplotě 5-7 min.
7. Podávejte teplé s rýží a nasekaným čerstvým koriandrem.

VIKTOR Z UZBEKISTÁNU A JEHO RECEPT NA TRADIČNÍ ČAK ČAK

Viktorův příběh se začíná roku 1986 v hlavním městě Uzbekistánu, v Taškentu. Dnes je Viktor už téměř čtyři roky občanem České republiky, ale byl příslušníkem národnostní menšiny Tatarů, kteří požadují vlastní stát na území Uzbekistánu. Jeho mateřským jazykem je tatarština, úředním jazykem v jeho zemi ale byla uzbečtina. Jako příslušník utlačované národnostní menšiny se musel naučit mluvit rusky. Z Taškentu ilegálně uprchl spolu se svou matkou. V Uzbekistánu stále žije jeho otec a bratr, kteří nemohli opustit zemi kvůli překážkám ze strany správních orgánů, které je neustále sledují a kontrolují. Viktor se nemůže vrátit, protože by byl okamžitě odsouzen za ilegální přechod hranic a porušení místních zákonů. V Uzbekistánu vládne totalitní režim a diktatura. Všichni

dospělí muži mají povinnou vojenskou službu, která je velmi tvrdá. Viktor na vojnu nastoupit nechtěl, protože dobře věděl, co ho tam čeká. Kvůli nepříznivým životním podmínkám a totalitnímu režimu se rozhodl emigrovat. Nyní žije v Praze se svou přítelkyní.

ČAK ČAK

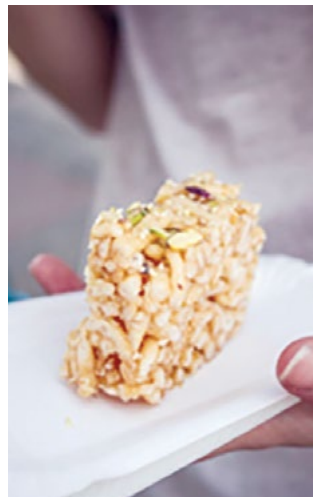
Podáváme nakrájený na čtverečky nebo kosočtverce.

Příprava: 95 minut

Počet porcí: 12

Ingredience:

- 430g cukr krupice
- 500g med
- 4 lžice mléka
- 500g mouky
- 1 lžice másla
- 1 lžice oleje
- 5 vajec
- 100g ořechů

Postup:

1. Rozklepneme vejce, oddělíme žloutky od bílků a z bílků ušleháme tuhý sníh. Nejprve si žloutky utřeme se 30 g pískového cukru a změkklým máslem, přidáme špetku soli, ušlehané bílky a mléko, promísíme, a za stálého míchání přisypeme polovinu dávky polohrubé mouky. Vypracujeme řídké těsto, do kterého zapracujeme zbytek mouky, až vznikne těsto dostatečně husté. To zabalíme do vlhké utěrky a necháme asi 20 minut odležet.
2. Dále si připravíme makovo-ořechovou směs. Rozsekáme 100 g jader vlašských ořechů, na suché pánvi je krátce opražíme, umeleme mák a smícháme ho s ořechy.
3. Z těsta vyválíme plát 3 mm silný, nakrájíme ho na proužky široké půl centimetru, ze kterých pak nakrájíme kousky asi 3 cm dlouhé. Tyto „nudle“ vložíme do síta rozehřáté fritézy, dozlatova je osmažíme a dáme okapat.
4. Ve velké pánvi rozpustíme med, přidáme do něj 400 g cukru a dobře provaříme. Pěnu sbíráme a směs vaříme do zhoustnutí. Pak ji sejmem z ohně, vmícháme makovo-ořechovou směs, přidáme osmažené nudle a vše rovnoměrně promícháme.
5. Horký čak-čak rozetřeme na plech s pečícím papírem ve vrstvě vysoké 1 cm a necháme vychladnout.

JOSÉ Z PANAMY A JEHO RECEPT NA TRADIČNÍ PUPUSAS

José se narodil v roce 1970 v Salvadoru ve Střední Americe. Má dva bratry jménem Tany a Mauro Arias. Když mu bylo 10 let, vypukla v Salvadoru občanská válka a rodina i s dětmi utekla, nakonec se dostala do Československa. José tady začal chodit do školy, brzy se naučil česky a postupně vystudoval gymnázium, vysokou školu zemědělskou a zároveň psychologii na Univerzitě Karlově. Má titul Ing. – Mgr.

V současnosti bydlí v Ústeckém kraji, je mu 47 let, má tři děti a pracuje jako psycholog a překladatel. Mluví perfektně svým mateřským jazykem (španělsky), česky, anglicky, francouzsky a rusky. Pracuje v pedagogicko-psychologické poradně. V minulosti působil také jako psycholog v dětském domově. S partnerkou si založili chovnou stanici barmských koček. Dříve pracoval ve státním zařízení pro děti a cizince jako psycholog ve středisku výchovné péče, takže se vlastně profesně snažil pomáhat dětem, které jsou na tom stejně, jako byl kdysi on. Jeho bratr Tany se vrátil zpět do Salvadoru a letos v únoru jejich maminka zemřela.

Válka skončila v roce 1992, ale Salvador dodnes patří mezi země s nejvyšší kriminalitou a nejvyšším počtem vražd. Během občanské války zemřelo přibližně 75 000 lidí.

PUPUSAS (SALVADORSKÉ CHLEBOVÉ PLACKY)

Příprava: 20 minut

Počet porcí: 4

Ingredience:

- 300g hladké mouky
- 50 ml slunečnicového oleje
- 100ml studené vody
- prášek do pečiva
- sůl dle chuti
- 200g nastrouhaného sýru
- papriky

Postup:

1. Do misky dáme 300 g hladké mouky, k tomu přidáme 1 čajovou lžičku (dále čl) soli a 1 čl prášku do pečiva.
2. Poté do misky nalijeme 50 ml slunečnicového oleje a 100 ml studené vody. Všechno důkladně promícháme, nejlépe uhněteme rukama a necháme 10 min odležet.
3. Mezi tím si uděláme směs: 200 g jakéhokoliv sýru, který nastrouháme. Nakrájíme ½ papriky na kostičky a smícháme se sýrem.
4. Odležené těsto rozdělíme na stejné kousky, ty pak rozválíme a doprostřed dáme 2 pl (polévkové lžice) směsi a zabalíme. Těsto se směsí opět rozválíme a dáme je opékat na suchou pánvi. Necháme je z každé strany asi 2 minuty opékat.

RICCARDO LUCQUE Z ITÁLIE A JEHO RECEPT NA DOMÁCÍ TĚSTOVINY PICI PASTA S RAGÚ

Šéfkuchař Riccardo Lucque pracoval už jako teenager pro mnoho hotelů v italském regionu Marche. Ve městě Pesaro pracoval Lucque od roku 1990 v restauraci Da Alceo, která se specializuje na ryby a jiné mořské plody a která se může pochlubit jednou michelinskou hvězdičkou. V roce 1993 odešel do Anglie, kde zůstal devět let. V Londýně se stal výkonným vedoucím šéfkuchařem řetězce pěti italských restaurací. Svoji kariéru přenesl také na nějakou dobu do New Yorku. Od roku 2002 žije v Praze.

Proč jste se rozhodl být kuchař?

Vždycky jsem měl rád jídlo a rád jsem se motal v kuchyni a vařil pro svého mladšího bratra, takže to byla celkem přirozená volba. Moje máma viděla, jak se v kuchyni rád pohybuju, mixuju různé přísady a řekla mi, že to je pro mě docela dobrá volba, tak proč to nezkusit?

Proč jste přišel do České republiky?

Pravděpodobně kvůli mé ženě, je Češka. Žili jsme v Anglii, na dovolenou jsme jezdili do Prahy a já jsem si všiml, že v Praze chybí dobrá italská restaurace a můj sen vždycky byl otevřít si tu vlastní. Takže jsme prozkoumali český trh a místa pro restauraci a zjistili jsme, že v Česku by to bylo v tuto chvíli (2005) cenově dostupné začít podnikat a zkusit štěstí. Takže jsme přišli a vzhledem k podpoře mé ženy to v Česku bylo o to snazší.

Vlastnil jste už v Anglii nějakou restauraci?

Ne, vždy jsem dělal jen šéfkuchaře do té doby, než jsem přišel do Česka. Takže jsem vždycky pracoval pro řetězec restaurací nebo pro různé jiné italské restaurace. Byl jsem výkonný manažer, zařizoval a kontroloval jsem chod restaurace, vytvářel jsem menu restaurace. Dělal jsem vše, co dělá manažer.

Máte ještě nějaké jiné koníčky než vaření?

Rád hraju golf se svými přáteli a rád řídím rychlá auta.

A teď jen vlastněte restauraci nebo jste i šéfkuchař?

V Praze provozuji různé podniky, vlastním dvě restaurace, pět bister, školu vaření, do-
vážím i víno, takže moje role už není tak moc v kuchyni jako dříve, to jsem tam byl vždycky celý den, ale spíš se zabývám řízením podniku. Ale i tak jsem často v kuchyni, protože zaměstnávám hodně lidí. V mojí společnosti zaměstnávám 250 lidí, které musím vyškolit a ukázat jim svoji představu a svůj byznys. Stávám se člověkem, který ukazuje lidem chod restaurace. Rozvrhnout práci v kuchyni je také potřeba, ale to už nedělám tak často jako dříve.

A máte rád Českou republiku jako takovou? Co Češi?

Myslím si, že Češi jsou mnohem lépe vzdělaní než Italové. Školní systém zde pravděpodobně funguje mnohem lépe, takže je tu opravdu hodně chytrých lidí. Mám rád i českou kulturu. Zdá se mi, že Češi více přemýšlí předtím, než mluví. V Itálii to je přesně naopak, tam lidé nepřemýšlí nad tím, co řeknou. A samozřejmě samotná Praha je velmi krásné a multikulturní město.

Jaká byla Vaše první restaurace, kterou jste otevřel?

Bylo to v roce 2005 a otevřel jsem restauraci Aromi na pražských Vinohradech. Byla to moje srdcová záležitost a já byl o 12 let mladší a plný energie a chtěl jsem z Aromi udělat tu nejlepší rybí restauraci v Praze. To se mi povedlo, začal jsem dovážet ryby a mělo to opravdu úspěch.

Máte rád pivo?

Miluju Vaše pivo, myslím, že máte nejlepší pivo na světě, ale stejně se vždycky rád vrátím ke své skleničce vína.

Celý rozhovor s Riccardem najdete ke zhlédnutí zde: <https://youtu.be/pYYHZ1DEQtg>

PICI PASTA S RAGÚ A KUŘECÍMI JÁTRY

Na přípravu pici pasty budeme potřebovat:

- 200 g hladké mouky
- 100 g semolinu
- 2 lžíce olivového oleje
- 150–200 ml vlažné vody
- 1 špetka soli

Na přípravu ragú budeme potřebovat:

- celý celer
- 500 g mrkev
- 3 cibule
- 1 kg masa (lze použít jakékoliv maso)
- guanciale (neuzená slanina z vepřových líček) – seženete na e-italy, ItalianFood.cz.
- rajčatový protlak
- česnek
- vývar

Na přípravu játrového paté potřebujeme:

- 200 g kuřecích jater
- 150 g másla
- 150 g cibule

- ančovičky
- lžička kapari
- 2 listy šalvěje
- sůl a pepř dle chuti
- trocha brandy

Postup:

Příprava ragú:

Cibuli, mrkev a celer rozemeleme v mlýnku na maso ještě předtím, než na něm umeleme maso. Maso umeleme nadvakrát. Zvlášť umeleme quanciale. Na základ omáčky zkaramelizujeme zeleninu spolu s quanciale a se stroužkem česneku. Přidáme mleté maso a opékáme do té doby, než maso bude suché a začne se přichytávat na dno hrnce. Přidáme několik lžic koncentrovaného tomatového protlaku a vývar. Vaříme minimálně hodinu. Omáčka by měla být sušší a maso by v ní mělo převažovat.

Příprava játrového paté:

Očistíme játra a nakrájíme je na malé kousky. Ochutíme solí a pepřem. Poté nakrájíme cibuli na plátky a vložíme do pánve, kde ji opékáme dohněda. Přidáme játra, šalvěj, kapary, ančovičky a zprudka pečeme. Přidáme trochu brandy a vaříme 15 minut. Na závěr směs rozmixujeme v mixéru dohladka.

Příprava pici pasty:

1. Na dřevěném válu důkladně promíchejte hladkou mouku se semolinou a špetkou soli. Uprostřed mouky udělejte důlek, do kterého přilijte 2 lžičce olivového oleje a 150 ml vlažné vody. Nejdříve vidličkou a poté prsty vypracujte vláčné a nelepivé těsto, které zabalte do potravinářské fólie a nechte 30 minut odpočívat. Pokud by bylo těsto příliš suché, přidejte trochu vody, pokud naopak příliš lepivé, přidejte hladkou mouku.
2. Odpočité těsto vyválejte na pomoučeném vále na obdélník o tloušťce 1 cm, který rádylkem nebo nožem nakrájejte na 1 cm silné proužky.
3. Nakrájené těsto zakryjte potravinářskou fólií. Postupně odebírejte jeden proužek těsta za druhým a prsty ho rozválejte na dlouhý váleček o průměru cca 3 mm. Pici pokládejte na vál posypaný semolinou.
4. Pici vařte ve velkém množství osolené vody cca 5 minut (závisí to na jejich tloušťce) al dente. Správně uvařené těstoviny vyplavou na hladinu. Poté je scedte a ihned je přidejte k ragú a promíchejte. Podávejte posypané nastrohaným parmazánem.

SÁRA Z TUNISU A JEJÍ RECPET NA TRADIČNÍ BRIK

Sára je dvacetiletá dívka, která nyní žije v Česku, avšak dříve tomu tak nebylo, proto jsme se rozhodli s vámi sdílet její příběh.

Sářini rodiče se poznali v Tunisu, kde byla její mamka, která je české národnosti, za prací. V Tunisu se zamilovala do muže (otce), jenž její lásku opětoval. Zanedlouho se jim narodila Sára a krátce po ní i Sářin bratr Omar. Sára od malička žila v Tunisu, avšak na prázdniny a svátky jezdila za babičkou do České republiky, a tak umí dobře jak česky, tak arabsky. Když bylo Sáře 18 let, rozhodla se jet studovat a bydlet do ČR, kde tedy spokojeně žije doteď.

BRIK - TRADIČNÍ TUNISKÁ „PLACKA“ S NÁPLNÍ

Ingredience:

- 4 plátky těsta na brik (těsto brick koupíte na www.toppotraviny.cz)
- 4 vejce
- 1 plechovka tuňáka ve vlastní šťávě
- 2 uvařené brambory
- 50 g zelených vypeckovaných oliv
- 1 lžička garam masala (směs koření) +olej na smažení

Zkrácený postup:

1. Uvařte brambory, oloupejte je, rozmačkejte vidličkou, trošku osolte a smíchejte s garam masalou.
2. Olivы nakrájejte.
3. Tenké kolečko těsta si připravte na talíř. Okraje ohněte dovnitř, aby vznikl čtverec.
4. Uprostřed těsta udělejte úzké hromádky z brambor, tuňáka a oliv, abyste vytvořili čtvereček.
5. Do čtverečku rozklepněte syrové vejce, přeložte těsto do trojúhelníku a z talíře stáhněte do silné vrstvy rozpáleného oleje.
6. Brink se musí hned začít smažit, ale ne pálit. Osmažte z obou stran do zlatova a máte hotovo.

AKTIVITY PRO ŽÁKY A STUDENTY

Chcete si sami vyzkoušet některé aktivity, do kterých se žáci v rámci besed zapojili? Níže vám přinášíme tipy na některé z nich.

HRA KUFR

Potřebujete:

- papír
- tužku
- alespoň 25 min. času

Jak na to:

Představte si, že musíte narychlo opustit svůj domov. Na papír nakreslete obrys prázdného kufru a do něj zkuste nakreslit nebo napsat seznam 10 věcí, které byste si s sebou vzali, kdybyste museli ze svého domova neplánovaně utéci. Přemýšlet můžete i s kamarádem/spolužákem a dohodnout se, které z věcí na seznamu jsou pro cestu do neznáma opravdu důležité.

Co se naučím?

Cílem hry je si uvědomit, že lidé na světě neopouštějí své domovy, jen protože chtějí cestovat nebo jet někde na prázdniny. Zamyslete se také nad tím, jaké věci jsou pro vás opravdu důležité.

HRA MIGRACE V OBRAZECH

Potřebujete:

- fotky, na kterých jsou vyobrazeni různí migranti
- tužku a papír
- alespoň 15 minut času.

Jak na to:

Se spolužáky utvořte skupiny po 4 členech. Rozdělte si do každé skupiny po jedné fotografii. Pokuste se uhádnout, kdo na fotografii je. Ve skupině se společně bavte o tom, odkud postava z fotografie pochází, kam míří a proč. Vaše domněnky na-

pište na papír. Poté si navzájem mezi skupinami předejte postřehy, na které jste ve skupinách přišli.

Pokuste se zařadit příběhy z fotek mezi dobrovolnou migraci a nedobrovolnou migraci. Řešení naleznete pod obrázky.

Dobrovolná migrace: za prací, školou, lepším životem, lepším podnebím, za rodinou.

Nucená migrace: přírodní katastrofy, hladomor, politická situace, náboženské důvody, etnické důvody, ozbrojené konflikty aj.

Co se naučím?

Cílem hry je uvědomit si rozdíly mezi jednotlivými druhy migrace a získat přehled o základním rozdělení migrace na dobrovolnou a nucenou.

ŘEŠENÍ:
Obrázek č. 1: Zubní lékař Edson Makumbira vybudoval ve Velkém Beranově u Jihlavy zubní ordinaci.
Obrázek č. 2: Češi židovského vyznání, kteří emigrovali do USA před 2. světovou válkou.
Obrázek č. 3: Češi emigrující z ČSSR v roce 1968.
Obrázek č. 4: Zahraníční studenti na přednášce na České zemědělské univerzitě.
Dobrovolná migrace: obrázek č. 1 a obrázek č. 4.
Nedobrovolná migrace: obrázek č. 2 a obrázek č. 3.

KVÍZ MIGRACE

1. Kolik žije v České republice cizinců (k 31. 12. 2017)?

- a) 1 200 000 b) 526 811 c) 98 000

2. Kdo je to uprchlík?

- a) Člověk, který uprchl v den svatby před manželstvím.
b) Člověk, který je nelegálně na území určitého státu a hrozí mu vyhoštění.
c) Člověk, který utíká ze své země, protože má strach z pronásledování nebo se jiným způsobem cítí ohrožen na životě.

3. Kolik lidí migrovalo v roce 2016 ve světě kvůli válkám, pronásledování a dalším zdravotní či život ohrožujícím důvodům?

- a) 22 milionů b) 43 milionů c) 65 milionů

4. Kolik lidí požádalo v ČR o mezinárodní ochranu v roce 2017?

- a) 1 450 b) 5 034 c) 10 268

5. Kolik žadatelů o mezinárodní ochranu u nás v roce 2017 získalo azyl?

- a) 2019 b) 219 c) 29

6. Ze kterých zemí se do ČR přestěhovalo nejvíce cizinců během posledních 20 let?

- a) Ukrajina, Vietnam, Slovensko
b) Irák, Sýrie, Somálsko
c) Ukrajina, Afgánistán, Rusko

Řešení kvízu: 1 b), 2 c), 3 c), 4 a), 5 c), 6 a).

PŘÍSPĚVEK NA FOODBLOG

Připravte příspěvek s migrantem ze svého okolí na SIMI Foodblog. Příspěvek se skládá z příběhu migranta a receptu.

Potřebujete:

- 2 hodiny času
- prostor a materiály k uvaření jídla
- fotoaparát

Jak na to?

Oslovte ve svém okolí cizince a sepište s ním jeho příběh – jak přišel do ČR a proč, jaké jsou jeho zkušenosti ze života zde, co prožívá v procesu integrace, příp. zajímavosti o jeho zemi původu. K příběhu s cizincem sepište také recept na tradiční jídlo ze země, odkud pochází. Můžete společně s ním zkusit jídlo také uvařit a vyfotografovat. Celý příspěvek pak zašlete ke zveřejnění na email simi.foodblog@gmail.com

Co se naučím?

Cílem aktivity je přímá zkušenost s migrantem, poznání jeho osobních důvodů k migraci a seznámení se s jeho procesem integrace. Příprava příspěvku tak slouží k poznávání nových kultur a prohlubuje toleranci k cizím národům.

HRA STEREOTYPY

Obvykle je naše domněnka o lidech ovlivněna naší zkušeností s podobnými jedinci a my vyvozujeme závěry na základě svých očekávání. Předsudky často sdílí široký okruh lidí, proto je vnímáme jako pravdivé. Jejich zobecňování vede k vytváření stereotypů vztahujících se na jiné skupiny. **Vyzkousejte si, zda i vy jste předpojatí vůči jiným, a „škatulkujete“ na základě toho, jak druzí vypadají.**

Potřebujete:

- video **Avoid Stereotypes while communicating** (1:50) – online na: <https://www.youtube.com/watch?v=XUO59Emi3eo>.
- 15 minut času

Jak na to?

Pustěte si krátkou video ukázkou **Avoid Stereotypes** while communicating. Společně se spolužáky se pobavte o vašich pocitech z videa a společně se pokuste zodpovědět otázky:

- Co je hlavním poselstvím videa?
- Jak byste se v dané situaci cítili?
- Už se vám někdy stalo něco podobného?
- Jak se toho vyvarovat?

Co se naučím?

Uvědomíte si své postoje a případné předsudky, i to, jaký vliv mají na naše činy. Zamyslete se zároveň nad tím, jak k předsudkům přistupovat a jak dosáhnout změny.

HRA IDENTITA

Potřebujete:

- video ukázkou **All That We Share** (3:00) – online na: <https://www.youtube.com/watch?v=jD8tjhVO1Tc>
- tužku a papír
- 15 minut času

Jak na to?

Pustěte si krátkou video ukázkou **All That We Share**. Společně se spolužáky se pobavte o vašich pocitech z videa a pokuste se zodpovědět otázky:

- Jaké pocity u vás video vyvolalo?
- Co je zajímavé na druhém člověku?
- Všimáte si odlišností mezi vámi a jinými lidmi?
- Jak na tyto odlišnosti často reagujete?
- Co vás zajímá na člověku, kterého vidíte poprvé?

Co se naučím?

Uvědomíte si rozdílnosti i podobnosti mezi sebou a budete schopni hledat i podobnosti u cizinců. Také si uvědomíte význam „škatulkování“.

SLOVNÍČEK MIGRACE

Azyl = původně znamená útočiště, místo, kam se pronásledovaný člověk může uchýlit před pronásledovateli. Je to právní ochrana uprchlému cizinci, kterou stát uděluje tomu, kdo je prokazatelně pronásledován na území své vlastní země z důvodu rasy, pohlaví, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité sociální skupině nebo pro zastávání určitých politických názorů. Azyl ale může být udělen například i z humanitárních důvodů a je udělován na dobu neurčitou.

Azylant = cizinec, kterému byl přiznán azyl.

Cizinec = za cizince je považována každá fyzická osoba, která nemá české státní občanství.

Diskriminace = rozlišování lidí na základě příslušnosti k nějaké obecné skupině bez ohledu na schopnosti konkrétního jedince. Toto rozlišování má za následek, že se k jednomu člověku chováme ve stejné situaci hůře než k jinému, a to pouze proto, že daný člověk je příslušníkem nějaké skupiny (je určité rasy, věku, pohlaví, náboženství) nebo má nějakou vlastnost (či je nemocen, chudý apod.). Diskriminace může být i pozitivní: pak jsou příslušníci určité skupiny oproti ostatním zvýhodňováni.

Doplňková ochrana = nižší, časově omezená forma mezinárodní ochrany, udělená žadateli o mezinárodní ochranu (azyl). Je udělena cizinci, který nespĺňuje kritéria pro udělení azylu, ale existují důvodné obavy, že by mu v případě návratu hrozilo nebezpečí ve domovské zemi. Doplnková ochrana je udělována na dobu určitou, zpravidla dvou let. Při jejím prodloužení se ověřuje, zda důvody ochrany trvají. Pokud ne, dotýčný o ochranu přijde.

Ekonomický migrant = osoba, která dobrovolně, bez život ohrožujících příčin, odchází do jiného státu v očekávání zlepšení své životní úrovně, ekonomické situace či vzdělání. Na rozdíl od uprchlíků tyto osoby svou domovskou zemi neopouští proto, že mají oprávněný strach z pronásledování z důvodů např. rasových, náboženských, národnostních, nebo proto, že prchají před tamním válečným konfliktem, přírodní katastrofou apod. Slovní spojení „**ekonomický uprchlík**“ je tedy oxymóronem, což v podstatě znamená, že nedává smysl (viz odkaz Uprchlík).

Hate speech = nenávistný projev ve fyzickém, ale i virtuálním prostoru, který útočí na osobu nebo skupinu osob na základě pohlaví, etnického původu, náboženství, rasy, zdravotního stavu nebo sexuální orientace.

Integrace = proces, který umožňuje cizincům postupně se začlenit do společnosti. Na rozdíl od **asimilace**, znamená začlenění jednotlivce nebo skupiny do většinové společnosti **bez ztráty vlastní identity**. Je to proces oboustranný, náročný jak na ty, kteří se integrovat hodlají, tak na ty, mezi něž se chtějí integrovat. Od imigranta vyžaduje tento přístup ochotu přizpůsobit se základním pravidlům hostitelské společnosti, od této společnosti pak zase ochotu ponechat dostatek prostoru pro projevy „menšinové“ kultury. Cílem integrace je tak oboustranně přínosné nekonfliktní soužití cizinců a majoritní

společnosti. Integrace předpokládá, že se imigrant dokáže v nové společnosti vyznat, do určité míry se jí přizpůsobit, ale zároveň si zachová tolik ze své kultury a identity, aby se cítil dobře. Podmínkou úspěšné integrace určité skupiny je tedy to, že většinová společnost do určité míry odlišnost integrujícího akceptuje a vytvoří pro jeho integraci vhodné podmínky.

Islám/islamista/islámský extremismus = zatímco islám je druhým nejrozšířenějším náboženstvím na zemi a ti, kdo jej vyznávají, jsou nazýváni muslimové, **islamismus** je snaha převést islámskou víru v politickou ideologii. Ne každý muslim je zároveň islamistou. **Islámský extremismus** je pak nejkonzervativnější formou islamismu, který často užívá násilných prostředků k dosažení svých politických a náboženských cílů. Opět, ne každý islamista je zároveň islámským extremistou.

Mezinárodní ochrana = zastřešující pojem pro azyl nebo doplňkovou ochranu.

Migrace = přesun jednotlivců či skupin osob v prostoru. Přesun v rámci jednoho státu je vnitrostátní migrace. Pokud občané opouštějí svůj domovský stát, jedná se o emigraci. Pokud osoby přicházejí do jiné země, kde chtějí zůstat, jedná se o imigraci.

Migrant = je každá osoba bez ohledu na státní příslušnost, která opustí obvyklou zemi svého pobytu (zpravidla tu, kde se narodil) na dobu delší než jeden rok.

Multikulturalismus = myšlenkový směr, který zastává stanovisko, že v jednom demokratickém státě mohou společně žít nejen jednotlivci, ale i skupiny s různou kulturou. Zdůrazňuje prospěšnost této kulturní rozmanitosti pro společnost i stát.

„Nelegální uprchlík“ = neexistuje! V souvislosti s uprchlickou krizí vyvolanou syrským konfliktem se objevil pojem „nelegální uprchlík“, který je ovšem chybný.

„Nelegální migrant“ = osoba bez dokladů; neoprávněně přicházející nebo pobývající na území jiného státu. Migrant přichází do cílové země buďto bez platných dokladů a povolení, nebo mu jejich platnost vypršela během pobytu a on přesto setrval. Tito lidé často opouštějí zemi svého původu ze stejných důvodů jako uprchlíci, ale také z ekonomických, klimatických a jiných příčin. Může se jednat i o osoby, které mohou splňovat kritéria pro udělení mezinárodní ochrany, ale z nějakého důvodu nepodalý žádost o udělení mezinárodní ochrany či jejich žádost byla zamítnuta. Vzhledem k tomu, že člověk sám o sobě nikdy nemůže být nelegální a nelegální je pouze aktivita, kterou vykonává (přechod hranice, pobyt, vykonávání ekonomické činnosti apod.) je správným termínem neregulární migrant **(či cizinec bez oprávnění k pobytu)**.

Osoba s doplňkovou ochranou = cizinec, kterému byla přiznána doplňková ochrana. (zejména oběť válečného konfliktu).

Předsudky = zakořeněné, ale nespolehlivě zdůvodněné (či zcela neověřené) názory a postoje, většinou negativního rázu. Předsudky bývají namířeny nejčastěji proti určité skupině jako celku, anebo proti jedinci, protože je příslušníkem této skupiny.

Rasismus = názor, který tvrdí, že rasa určuje schopnosti člověka a že někteří lidé jsou nadřazení a jiní méněcenní, protože přísluší k určité rase. Rasisté definují rasu jako skupinu lidí stejného původu a rozlišují různé rasy podle fyzického charakteru, jako je barva kůže nebo kvalita vlasů. Jako rasismus se také označují různé druhy negativního, agresivního či ponižujícího chování k odlišným osobám, k příslušníkům „jiné rasy“.

Schengenský prostor = Schengenská smlouva byla podepsána v roce 1985. Jejím výsledkem je tzv. schengenský prostor, kde na společných státních hranicích nejsou kontroly a hranice je tak možné překračovat kdykoli a na jakémkoli místě. (Ministerstvo zahraničních věcí ČR).

Tolerance = (z latinského slovesa tolerare, snášet, strpět) neboli snášenlivost znamená ochotu, schopnost nebo možnost člověka nebo společnosti žít vedle lidí s jinými názory, postoji a přesvědčeními nebo přijímat či snášet něco samo o sobě spíše nežádoucího nebo nepřijemného.

Uprchlík = osoba, která se nachází mimo svou vlast a má oprávněné obavy před pronásledováním z důvodů rasových, náboženských nebo národnostních nebo z důvodů příslušnosti k určitým společenským vrstvám nebo i proto, že zastává určité politické názory. Kvůli obavám se do své vlasti nemůže, nebo nechce vrátit. Uprchlíkem se člověk stává v důsledku výše uvedených okolností a vztahuje se na něj tzv. princip non-refoulement neboli zákaz vyhoštění či navrácení. To znamená, že „žádný smluvní stát nevyhostí jakýmkoli způsobem nebo nevrátí uprchlíka na hranice země, ve kterých by jeho život či osobní svoboda byly ohroženy na základě jeho rasy, náboženství, národnosti, příslušnosti k určité společenské vrstvě či politického přesvědčení“.

Xenofobie = projev chování, který spočívá v nedůvěře, strachu, odporu a nepřátelství ke všemu cizímu. Vede často k vytváření předsudků. Ty si jedinec osvojuje vlivem prostředí, či je přejímá od vnější autority. Člověk tedy může mít strach z cizinců, přistěhovalců nebo příslušníků jiné rasy či kultury, aniž by se někdy s někým takovým setkal. Tento strach pak obecněji pramení z nedostatku objektivních informací a z generalizovaných zpráv o všem, co je cizí a co nás zdánlivě ohrožuje.

Žadatel o mezinárodní ochranu = cizinec, který v ČR podal žádost o mezinárodní ochranu na základě zákona o azylu. Žadatelem je po dobu, než bude rozhodnuto o tom, zda mu bude udělen azyl nebo doplňková ochrana, nebo bude jeho žádost zamítnuta.

Ročenka vznikla v rámci projektu Crossing borders,
který je spolufinancován Evropskou unií z Evropských
strukturálních a investičních fondů, v rámci
Operačního programu Praha – pól růstu ČR.

www.migrace.com

SDRUŽENÍ ASSOCIATION
PRO INTEGRACI FOR INTEGRATION
A MIGRACI AND MIGRATION